

STIFTELSEN
Hospice Österlen

www.hospiceosterlen.se

När –
inte
om!

Foto: Kerstin Molin.

Livets olika skeden bör ha samma värde

Livet är en förunderlig och fascinerande process.

Det har tre viktiga avsnitt, födelsen, döden och tiden däremellan.

I det moderna samhället satsas det mycket på att rädda liv, bevara hälsa och välstånd genom stora insatser tidigt i livet och under människors aktiva tid.

Modern sjukvård har medvetet eller omedvetet prioriterat ned döendet och döden i sina satsningar trots att dessa företeelser är oerhört viktiga för den enskilda människan och hennes familj. Idag har människan en tendens att förneka döden, till skillnad från

förr, då döden betraktades som ett helt normalt och oundvikligt slut på livet.

Kanske har läkarvetenskapens framgångar bidragit med en falsk förhoppning om att man kan skjuta fram döden – och att döden därmed kommit att betraktas som ett sjukvårdens misslyckande.

Konsekvensen av detta tänkande har blivit att utvecklingen av den palliativa vården dvs. den icke livsförlängande men symptomlindrande vården i livets slutskede har blivit allvarligt eftersatt.

Detta vill Stiftelsen Hospice Österlen ändra på.

Livskvalitet och värdig vård i livets slut

När bot saknas för den som är svårt sjuk skall behandlingen inriktas på att göra den sista tiden så bra och smärtfri som möjligt.

I detta skede ingår även att ge

anhöriga stöd i deras sorgearbete.

Det är ***alltid patienten och dess anhöriga som avgör*** vad som är god livskvalitet och värdig vård.

Vad är palliativ vård?

Palliativ vård ska enligt Världshälsoorganisationen (WHO) tillgodose fysiska, psykiska, sociala, andliga och existentiella behov.

Det innebär att patienten, närstående och personalen gemensamt – utifrån patientens önskemål – kommer fram till vad som är viktigast för den enskilde patienten och dennes livskvalitet.

Palliativ vård innebär således att:

- jag och mina närstående är informerade om min situation
- jag är lindrad från smärta och andra besvärande symtom
- jag är ordinerad läkemedel vid behov
- jag får god omvårdnad utifrån mina behov
- jag vårdas där jag vill dö
- jag behöver inte dö ensam
- jag vet att mina närstående får stöd

---

kontakt@hospiceosterlen.se

**Stiftelsens postadress:
Stenbocksgatan 8, 272 31 Simrishamn**

Bankgironummer: 624 – 8389

Vad behövs – vad finns?

Baserat på riktlinjer från Socialstyrelsen och Nationella Riktlinjer för palliativ vård borde det finnas 104 hospiceplatser i Skåne.

Idag finns det 74 stycken.

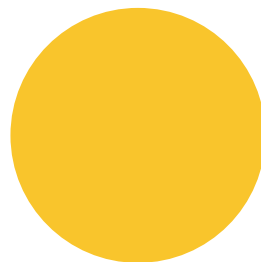
Helsingborg-Ängelholm har 10 hospiceplatser

Malmö-Trelleborg har 29 hospiceplatser

Lund har 16 hospiceplatser

Kristianstad-Hässleholm har 11 hospiceplatser

Ystad har 8 palliativa platser

För ASIH (Avancerad Sjukvård i Hemmet) borde det finnas 360 platser.

En uppskattning är att cirka 100 saknas.

Vad är kvalitet i patientperspektivet?

Kvaliteten på vården i livets slutskede kan följas via ett av Socialstyrelsens nationella kvalitetsregister - ”Palliativa Registret”.

I detta framgår att Simrishamn har sämre resultat än genomsnittet för riket.

Kvalitetsindikatorer som bl.a. rapporteras gäller smärtlindring, munhälsa, trycksår, andnöd, illamående, oro,

information till både patient och anhöriga samt läkemedel ”vid behov”.

Om hänsyn dessutom skall tas till åldersprofilen är befolkningen i Simrishamn och på Österlen i högsta grad missgynnad. Siffror hämtade ur ”Palliativa registret” från 2014 visar med stor tydlighet att det är:

Bristfällig kvalitet i livets slutskede i Simrishamn!

Den opolitiska, ideella stiftelsen grundades 2009 och har sedan dess med stor energi och professionell erfarenhet arbetat för att skapa ett Hospice med tillhörande ASiH (Avancerad Sjukvård i Hemmet) på Österlen.

För ett år sedan föll vi på mållinjen. Ett politiskt veto i Regionen blev vårt fall. Men kvar står vår önskan om att även vi här ute, i det alltmer åt väster kantrande Skåne, ska erbjudas samma möjlighet till en värdig vård i livets slutskede som övriga. Vår målsättning står fast, även om vi inser att

vägen framåt kan synas både lång och besvärlig. Vi försöker skapa en kraftfull opinion för upprättandet av den rättvisa palliativa vården.

För att kunna påverka politiker och andra makthavare behöver vi
Din röst, Ditt stöd!

Kanske har Du redan funderat kring frågan om vilken vård Du och Dina anhöriga vill ha.

Du är varmt välkommen att kontakta oss, gärna via e-post: kontakt@hospiceosterlen.se

Några tankar från Dag i augusti 2015

Ingen kommer undan. Alla ska vi dö. För en del av oss kan tyvärr den sista tiden bli belastad med smärtor, illamående, andnöd, ångest och oro. Den döendes tillstånd påverkar naturligtvis de närstående. Det är då den palliativa vården, vården i livets slutskede, behövs som mest. I vårt samhälle präglad av ett enastående välstånd borde det vara självklart att den palliativa vården ska ha högsta möjliga kvalitet för alla, oberoende av ålder, kön, socioekonomiska förhållanden

och var man råkar bo, särskilt som etiska principer om rättvisa och aktuell sjukvårdslagstiftning faktiskt säger så. I praktiken är det ingalunda fallet. Under livets gång har sjukvårdens möjligheter att kunna bota, lindra och trösta samma humanistiska och etiska värde. Människans sista andetag är lika viktigt som det första.

*Dag Lundberg, professor em.
Ordförande i Stiftelsen
Hospice Österlen.*